

MAKTAB BOSHQARUVINING USUL VA USLUBLARINI MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH METODIKASI.

Omonova Dildora Nekmurodovna

Buxoro davlat pedagogika instituti o'qituvchisi
pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

Raximova Ulug'jamol Abdurasulovna

Buxoro innovatsiyalar universiteti 2-bosqich magistranti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.13957054>

Annotatsiya. Ushbu maqola Ta'lim muassasalarida boshqaruv usul va uslublarini takomillashtirish haqida bo'lib mavzu yuzasidan tadqiqotchi olimlarning fikr va mulohazalari chuqur o'rganib chiqildi. Shuningdek maqolada zamonaviy boshqaruv usullari uchun kerak bo'ladigan zamonaviy texnikalar haqida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar: ta'lim muassalari, proyektor, interaktiv elektron doska, faks modem, zamonaviy metodlar.

METHODS OF IMPROVING MECHANISMS OF SCHOOL MANAGEMENT METHODS AND METHODS.

Abstract. This article is about the improvement of management methods and techniques in educational institutions, and the opinions and opinions of research scientists on the subject were studied in depth. The article also provides information about modern techniques needed for modern management methods.

Key words: educational institutions, projector, interactive electronic board, fax modem, modern methods.

ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕХАНИЗМОВ И МЕТОДОВ ШКОЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ.

Аннотация. В данной статье речь идет о совершенствовании методов и приемов управления в образовательных учреждениях, а также подробно изучены мнения и мнения ученых-исследователей по этой теме. В статье также представлена информация о современных методах, необходимых для современных методов управления.

Ключевые слова: образовательное учреждение, проектор, интерактивная электронная доска, факс-модем, современные методы.

O'zbekiston Respublikasi hukumati tomonidan oliy ta'lim sohasi bo'yicha o'rta quyilayotgan vazifalarni bajarish ko'p jihatdan o'qituvchi shaxsiga bog'liq [Mirziyoyev, 2017: 47]. O'qituvchilik sharaflari, lekin juda murakkab kasbdir. Bozor iqtisodiyotiga o'tish sharoitida ta'lim tarbiyadan ko'zda tutilayotgan maqsadga erishish, talabalarining xilma xil faoliyatini uyushtirish, ularni bilimli, odobli, e'tiqodli, mehnatkash, ishbilarmon, barkamol inson qilib o'stirish o'qituvchi zimmasiga yuklatilgan. Xalqimizning kelajagi, O'zbekistonning istiqboli ko'p jihatdan o'qituvchiga, uning saviyasi, tayyorgarligi, fidoyiligiga, yosh avlodni o'qitish va tarbiyalash ishiga bo'lgan munosabatiga bog'liq.

Maktab kengashining mustahkamligi va barqarorligi o'qituvchi faoliyatiga ta'sir qiladi.

Maktab kengashlari nafaqat tuman va talabalar maqsadlari va natijalariga e'tibor qaratishlari, balki kengash barqarorligi va samarali boshqaruvni ta'minlash uchun ichkariga kirishlari har qachongidan ham muhimroq.

ASB Kengashining Rivojlanish xizmatlari bo'limi direktori, PhD Fil Gor tomonidan olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, o'zini ishonchli shaxs deb hisoblaydigan kengash a'zolari nafaqat rahbarlarning tavsiyalarini qo'llab-quvvatlabgina qolmay, balki bosh direktorni talabalarning yutuqlari uchun javobgarlikka tortish ehtimoli ko'proq.

Har bir bola uchun eng yaxshi natijalarga erishishga intilgan maktab kengashi a'zolari, vahiyni amalga oshirish yo'li kengashning har bir qarori va harakatlarida ishonchli fikrga sodiqlikni talab qilishini tan olishadi. Bu har bir qarorda guruhli fikrlash yoki yakdillik degani emas.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Texnologiyaning rivojlanishi bilan texnik vositalardan foydalanib o'qitish uchun birgina kompyuterning mavjudligi kifoya bo'lib qoldi. Qolaversa, axborotni uzatish, International scientific-practical conference on the topic of "Problems and perspectives of modern technology in teaching foreign languages" saqlash, tasvirlash sifati sezilarli darajada ortdi. Hozirgi kunga kelib, kompyuter savodxonligi madaniyatning muhim belgisiga aylanib ulgurdi, kelajakda esa u har bir insonga qayerda, qaysi uchastkada ishlaydigan zaruratga aylanadi. Demak, kompyuter ishi, kompyuterdan foydalanishga o'rgatish eng yaqin vaqt ichida umumiy ishga aylanishi shubhasiz. [Mirziyoyev, 2017: 29].

Zamonaviy axborot texnologiyalarining vositalari qatoriga: kompyuter, skaner, videokamera, LCD proyektor, interaktiv elektron doska, faks modem, telefon, elektron pochta, multimedia vositalari, Internet tarmoqlari, mobil aloqa tizimlari, ma'lumotlar omborini boshqarish tizimlari, sun'iy intellekt tizimlarini kiritish mumkin. O'quv-tarbiya jarayonida kompyuterlar asosan to'rt tartibda:

- passiv qo'llash - kompyuter oddiy hisoblagich kabi;
- reaktiv muloqot - kompyuter imtihon oluvchi sifatida;
- faol muloqot - kompyuter talabaga yo'l - yo'riq berish va imtihon olishda;
- interfaol muloqot - kompyuter sun'iy intellekt sifatida, ya'ni talaba bilan muloqot qilishda foydalaniladi. Ta'limda zamonaviy axborot va kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etilishi:

- fan sohalarini axborotlashtirishni;
- o'quv faoliyatni intellektuallashtirishni;
- integratsiya jarayonlarini chuqurlashtirishni;
- ta'lim tizimi infratuzilmasi va uni boshqarish mexanizmlarini takomillashtirishga olib keladi. Pedagogik ta'lim jarayonlarini zamonaviy axborot texnologiyalari asosida samarali tashkil etish:

- masofaviy o'quv kurslarini va elektron adabiyotlarni yaratuvchi jamoaga pedagoglar, kompyuter dasturchilar, tegishli mutaxassislarining birlashuvini;
- pedagoglar o'rtasida vazifalarning taqsimlanishini;
- ta'lim jarayonini tashkil qilishni takomillashtirish va pedagogik faoliyatning samaradorligini monitoring etishni taqozo etadi.

Zamonaviy axborot texnologiyalarining ta'lim jarayonlariga joriy etilishi:

- talabaga kasbiy bilimlarni egallashiga;
- o'rganilayotgan hodisa va jarayonlarni modellashtirish orqali fan sohasini chuqur o'zlashtirilishiga;
- o'quv faoliyatining xilma-xil tashkil etilishi hisobiga talabaning mustaqil faoliyati sohasining kengayishiga;
- interaktiv muloqot imkoniyatlarining joriy etilishi asosida o'qitish jarayonini individuallashtirish va differensiyalashtirishga
- sun'iy intellekt tizimi imkoniyatlaridan foydalanish orqali talabaning o'quv materiallarini o'zlashtirish strategiyasini egallashiga;
- axborot jamiyati a'zosi sifatida unda axborot madaniyatining shakllanishiga;
- o'rganilayotgan jarayon va hodisalarni kompyuter texnologiyalari vositasida taqdim etish, talabalarda fan asoslariga qiziqishni va faollikni oshirishga olib kelishi bilan muhim ahamiyat kasb etadi.

Pedagogik dasturiy vositalar - kompyuter texnologiyalari yordamida o'quv jarayonini qisman yoki to'liq avtomatlashtirish uchun mo'ljallangan didaktik vosita hisoblanadi. Ular ta'lim jarayonini samaradorligini oshirishning istiqbolli shakllaridan biri hisoblanib, zamonaviy texnologiyalarning o'qitish vositasi sifatida ishlatiladi. Pedagogik dasturiy vositalar tarkibiga: o'quv fani bo'yicha aniq didaktik maqsadlarga erishishga yo'naltirilgan dasturiy mahsulot (dasturlar majmuasi), texnik va metodik ta'minot, qo'shimcha yordamchi vositalar kiradi.

Tajribalar shuni ko'rsatadiki, hozirgi zamon fan va texnika taraqqiyoti o'qituvchining ijodkor bo'lishini, o'z fanini innovatsion yondoshuv asosida o'qitishni, interaktiv usul va vositalardan unumli foydalanishi, fanning muhim muommolari yuzasidan erkin fikr yurita olishi, fan yutuqlarini talabalarga yetkaza olishi va nihoyat talabalarni ham ijodiy fikrlashga, tadqiqot ishlariga o'rgata olishini talab qiladi. Shuning uchun o'qituvchi avvalo axborot texnologiyalari malakalarini egallashi zarur.

REFERENCES

1. Dildora O. BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING LINGVISTIK KOMPETENTSIYASINI RIVOJLANTIRISH //PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION. – 2023. – T. 1. – №. 12. – C. 46-48.
2. Dildora, O. (2023). BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING LINGVISTIK KOMPETENTSIYASINI RIVOJLANTIRISH. *PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION*, 1(12), 46-48.
3. Ta'lim muassasalarida boshqaruv usul va uslublarini takomillashtirish Tursunpo'latova Sadbarxon Husanboy qizi